

Elhunyt Bényi László

1909 – 2004.

Bényi László, a XX. századi magyar festészet jelentős személyisége volt. Több, mint hetven évet dolgozott a pályán.

A magyar művészet, képzőművészet olyan egyéniségét vesztettük el, akinek kutatói, művészetszervezői, muzeológusi, szakértői, művészeti írói tevékenysége összeforrt festői, alkotói munkásságával.

1909. december 18-án született Rákosligetén, az ott eltöltött gyermekkor élményvilága egész életére kihatott. A kőbányai Szent László Gimnáziumban érettségizett, majd 1923 és 1927 között a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemen jogi karán tanult, s közben Gerevich Tibornál művészettörténetet hallgatott. Ebben az időszakban Aba Novák Vilmos képzőművészeti szabadiskolájának is növendéke, s döntően hat rá az Alföld atmoszférája. 1933-ban részt vett a „Fiatalkor a Múcsarnokban” című kollektív kiállításon. 1933-tól az Országos Magyar Képzőművészeti Főiskolára kap kinevezést ösztöndíjas gyakornokként, Réti István és Radnay Gyula professzorok mellé és hallgatja Lyka Károly óráit. 1939-ben a nagybányai művésztelepen dolgozik. Megismerkedik a szentendrei művészteleppel, az ott dolgozó művészekkel. Zebegénybe jár Szőnyi Istvánhoz, erősen befolyásolja munkásságát a szolnoki művésztelep atmoszférája, melyhez egy életre szóló kapcsolat fűzte. Később sokat festett a Balaton közelében is, főként Csupakon.

1947-től a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztériumban dolgozott. 1950-ben részese a Múzeumok és Emlékek Országos Központja (MMOK) meg szervezésének. Együtt dolgozik Entz Gézával, Dercsényi Dezsővel, Fügedy Erikkal, Zádor Annával. E minőségében vesz részt múzeumok (Székesfehérvár – István Király Múzeum, Monok – Kossuth Múzeum, Pécs – Zsolnay

Múzeum, Győr – Városi Múzeum, Keszthely – Balatonmúzeum stb.), művésztelepek (Kecskemét, Baja, Sárospatak) megmentésében illetőleg újjászervezésében. 1951-ben döntő szerepe volt a zalai Zichy Mihály Emlékmúzeum újjászervezésében.

1947 és 1971 között közel száz képzőművészeti kiállítást szervezett, rendezett itthon és külföldön, melyek mindig elmélyült kutató munkával jártak együtt. Ezek közül kiemelkedik az 1952-es Munkácsy Mihály emlékkiállítás a Múcsarnokban, melynek fél millió látogatója volt. Ezt követően 1953-ban a Rudnay Gyula kiállítást, 1954-ben a Pál László emlékkiállítást rendezte a Szépművészeti Múzeumban, majd 1955 nagy feladata a múcsarnoki Székely Bertalan emlékkiállítás szervezése volt.

1958-ban megbízást kapott a brüsszeli világkiállítás magyar pavilonjának, 1962-ben a Magyar Nemzeti Galéria Aba Novák Vilmos emlékkiállításának rendezésére.

Bényi László az ötvenes évek közepén a **Szépművészeti Múzeum osztályvezetője**, majd a **Magyar Nemzeti Galériának** alapításától annak főmunkatársa, **osztályvezetője**.

Igen jelentős kutatói, művészeti írói munkássága. Tudományos igényű és népszerűsítő tanulmányok és cikkek tömegét publikálta. Jelentősebb könyvei: Zichy Mihály (Supka Magdolnával) 1953, Koszta József 1959, 1976, Rudnay Gyula 1961, Paál László 1977, 1979, 1983, Körhinta (emlékforgácsok egy festő naplójából) 1991.

Bényi László – nagy hivatástudattal végzett munkája mellett – **nagy ívű alkotóművészi pályát futott.** Az alföldi festészet hagyományaihoz kötődő olyan természetelvű festészet az övé, melyben mindig nagy szerepet kapott a lendületes, expresszív képépítkezés, a szín alkalmazásának változatossága, az erős tónusok szuggesztív, jellegzetessége, a faktúra fontossága. Jellemzően egyszerű témákat választotta, mindig látványos, artisztikus és dekoratív képi világába. Fontos volt számára a táj, a csendélet a zsáner, az utazási élmények feldolgozása. Vérteli olajfestő, aki azonban közel érzi magához az akvarell, gouache technikát, a pasztellt, a rajzot.

Munkásságáról mintegy kétszáz elemzés látott napvilágot, műveit közel húsz hazai és külföldi múzeum, gyűjtemény őrzi.

Bényi László – más kitüntetések és kiállítási díjak mellett 1991-ben a Magyar Köztársaság Aranykoszorúval Díszített Csillagrendje kitüntetésben részesült, 2002-ben a Budapest XVII. kerület díszpolgára lett, 2004-ben „Pro Cultura Budapest” kitüntetést adományozta számára Budapest XI. kerület Önkormányzata.

A művész közel száz csoportos és egyéni kiállításon vett részt képeivel. A legutóbbit épp szülőföldje rendezte számára a budapesti Erdős René Házban közelgő 95. születésnapja alkalmából, melyen azonban személyesen már nem lehetett jelen.

Feledy Balázs